

**การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำรงชีวิต
ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ของพนักงานบริษัท มาลีสามพราน จำกัด (มหาชน)
A Study of Related Factors to Living by Sufficiency Economy
of Employees of Malee Sampran Public Company Limited**

ประพันธ์ จันทรเสมา¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) เปรียบเทียบการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพนักงานบริษัท มาลีสามพราน จำกัด (มหาชน) จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ วุฒิการศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยองค์การ ปัจจัยแรงจูงใจ กับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานบริษัท มาลีสามพราน จำกัด (มหาชน) จำนวน 165 คน ได้มาแบบ Simple random sampling เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้โดยใช้ t-test independent การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. พนักงานบริษัทเอกชนมีการปฏิบัติในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับคือ ด้านการทำงานและการแก้ปัญหา ด้านการพึ่งตนเอง ด้านการแสวงหาความรู้เพื่อใช้ในการทำงาน และด้านการพัฒนาตนเองและคุณภาพชีวิต

2. ผลการเปรียบเทียบการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพนักงานบริษัท มาลีสามพราน จำกัด (มหาชน) พบว่า

2.1 พนักงานบริษัทมาลีสามพราน จำกัด (มหาชน) เพศหญิง มีการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการทำงานและการแก้ปัญหา มากกว่า เพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

2.2 พนักงานบริษัทมาลีสามพราน จำกัด (มหาชน) ที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกันทุกด้าน

2.3 พนักงานบริษัทมาลีสามพราน จำกัด (มหาชน) ที่มีระดับการศึกษา ปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี มีการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

2.4 พนักงานบริษัท มาลีสามพราน จำกัด (มหาชน) ที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม

3. ปัจจัยด้านองค์การ และปัจจัยด้านแรงจูงใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางกับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพนักงานบริษัท มาลีสามพราน จำกัด (มหาชน)

Abstract

The objective of this study were : 1) to study related factors to living by sufficiency economy of Employees of Malee Sampran Public Company Limited. 2) to compare the living by sufficiency economy of Employees of Malee Sampran Public Company Limited by sex, year of work experience, education level, and school size; 3) study the relationships between organization factors and motivation factors and the living by sufficiency economy. The samples for this study were 165 Employees of Malee Sampran Public Company Limited , acquired by simple random sampling. The instrument used in the study was a 5-level rating scale questionnaire with an alpha .The statistics used data analysis were frequency. Percentage, mean, and standard deviation ; the hypothesis tests were conducted by t-test, One-Way ANOVA. and Pearson's Correlation Coefficient.

The findings are as follows.

1. The living by sufficiency economy of Employees of Malee Sampran Public Company Limited. in every aspect was at the high level; in priority order of aspects: work and problem-solving, self-reliance, seeking knowledge for work, and self development and quality of life.

2. The comparisons of the living by sufficiency economy of Employees of Malee Sampran Public Company Limited. As follows.

2.1 Female employees implemented the living by sufficiency economy in the work and problem-solving aspect significantly higher than male at .05 level; other aspects were not implemented differently.

2.2 Employees having < 10 year of work experience and those having > 10 years of work experience did not implemented the living by sufficiency economy in every aspect differently.

2.3 Employees having bachelor degree and those having higher than bachelor degree did not implemented the living by sufficiency economy in every aspect differently.

2.4 Employees working in different company implemented the living by sufficiency economy in every aspect significantly different at .05 level.

3. The organization factors and motivation factors had moderate positive relationships with the living by sufficiency economy of the employees of Industry Company In Nakhonpathom.

ความเป็นมาของการวิจัย

การพัฒนาประเทศไทยในระยะที่ผ่านมา เป้าหมายการพัฒนาคือ การพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดความเจริญเติบโต ไม่ได้พัฒนาศักยภาพของคนให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการประกอบอาชีพ และสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 1 ถึงฉบับที่ 7 (2504 - 2539) นั้น แม้ว่าจะประสบความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นอย่างดี แต่การพัฒนาทำให้เกิดผลกระทบต่างๆ ตามมาเช่น ความเหลื่อมล้ำ

ของการกระจายรายได้ ความยากจนรุนแรงขึ้น ภาวะการว่างงานเพิ่มขึ้น ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งหมดก็คือ ปัญหาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ปัญหาเหล่านี้ เป็นปัญหาหลักของประเทศ จนมาถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 8 (2540-2544) เป็นช่วงเปลี่ยนผ่านสำคัญที่สุดช่วงหนึ่งของประเทศไทย ที่ต้องเร่งรัดการปฏิรูประบบเศรษฐกิจและสังคม มุ่งฟื้นฟูเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากภาวะวิกฤต พร้อมทั้งวางรากฐานการพัฒนากระบวนเศรษฐกิจภายในประเทศให้มีความเข้มแข็ง มีเสถียรภาพ และมีภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก และสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ผลจากวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 ทำให้ต้องกลับมาทบทวนแนวทางการพัฒนาประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการรักษาเสถียรภาพการพัฒนาคอนซึ่งเป็นรากฐานให้เข้มแข็ง เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและพึ่งพาตนเองให้มากขึ้น รวมทั้งดูแลเรื่องคุณภาพชีวิตของคนเป็นสำคัญ และได้เน้นนำหลัก “เศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่มีสมดุลมีคุณภาพและยั่งยืนให้มีดุลยภาพทางเศรษฐกิจ สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจมหภาคเพื่อให้เศรษฐกิจโดยรวมขยายตัวอย่างมีคุณภาพและเสถียรภาพ ยกกระดับคุณภาพชีวิตให้มีโครงสร้างประชากรที่สมดุล และขนาดครอบครัวที่เหมาะสม

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมานานกว่า 30 ปี ดังจะเห็นได้ว่าปรากฏความหมายเป็นเชิงนัย เป็นครั้งแรกในพระบรมราโชวาท และพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในปี 2517 ที่พระองค์ได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนา บนหลักแนวคิดพึ่งตนเอง เพื่อให้เกิดความพอมีพอกิน พอใช้ของคนส่วนใหญ่ โดยใช้หลักความพอประมาณ การคำนึงถึงการมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และทรงเตือนสติประชาชน คนไทยไม่ให้ประมาท ตระหนักถึงการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอนที่ถูกต้องตามหลักวิชา และการมีคุณธรรมเป็นกรอบในการปฏิบัติและการดำรงชีวิต

ในช่วงที่ประเทศไทยประสบกับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 นับเป็นบทเรียนที่สำคัญที่ทำให้ประชาชนเข้าใจถึงผลการพัฒนาที่ไม่คำนึงถึงระดับความเหมาะสมกับศักยภาพของประเทศ พึ่งพิงความรู้ เงินลงทุน จากภายนอกประเทศเป็นหลัก โดยไม่ได้สร้างความมั่นคงและเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีภายในประเทศ ให้สามารถพร้อมรับความเสี่ยงจากความผันผวนของปัจจัยภายในและนอกจนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจครั้งใหญ่ ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสังคมไทย

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจที่มีมาตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 - ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2540-2539) จากการประเมินผลการพัฒนา ของสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2544) สรุปได้ว่าประเทศประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว เฉลี่ยประมาณ ร้อยละ 7 ต่อปี ส่งผลให้รายได้เฉลี่ยต่อคนในราคาประจำปีเพิ่มขึ้นจาก 21,000 บาท ในปี พ.ศ. 2504 เป็น 77,000 บาท ในปี 2539 ทำให้ประเทศไทยพ้นจากการถูกจัดเป็นประเทศยากจนเข้าสู่ประเทศกำลังพัฒนา ในเวลาเดียวกัน สัดส่วนคนยากจนได้ลดลงอย่างมากจากร้อยละ 57 เหลือร้อยละ 11.4 ของประชากรทั่วประเทศ คนไทยส่วนใหญ่ได้รับการบริการขั้นพื้นฐานและบริการทางสังคมมากขึ้น

อย่างไรก็ตามการเติบโตดังกล่าวยังอยู่บนพื้นฐานของความไม่สมดุลในการพัฒนา กล่าวคือ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้และผลประโยชน์จากการพัฒนาระหว่างชนบทกับเมืองและกลุ่มคนในสังคม ก็คือ กลุ่มคนที่มีรายได้สูงสุด 20% ของประเทศ มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่กลุ่มคนมีรายได้ต่ำสุด 20% มีรายได้

